FLYGARE CARLEN

Roman drottningen Flygare - Carlén

Emilie Flygare-Carlén var det yngsta av 14 barn till köpmannen och sjökaptenen Rutger Smith (1751-1830) som på mödernet var av släkten Belfrage, och dennes hustru Margareta Smith (1762-1850), född Stiegler. Barndomshemmet vid Karlsgatan i Strömstad. var ganska välbärgat. Fadern idkade handel med spannmål, trä och salt. Han drev ett skeppsrederi med ett flertal jakter, galeaser och slupar. Själv gick han i fraktfart på Östersjön med trä och spannmål. Redan som 12-åring fick hon följa med sin far på fraktresor vid Bohuskusten. När hon var sjutton fick hon ta eget ansvar för en båt; de miljöer som hon skriver om i sina bohusböcker har hon själv upplevt. Hon gifte sig den 8 augusti 1827 med stadsläkaren i Strömstad, Axel Flygare, och de fick fyra barn tillsammans, Edvard (1829-1852) (23 år?) och Margaretha "Mimmi" (1831-1837) samt två som dog i späd ålder.Familjen flyttade till Sunnerbo i Småland, där maken arbetade som provinsialläkare. År 1833 blev Flygare-Carlén änka, och familjen flyttade åter till Bohuslän, där hon hyrde ett par rum i en bondgård, Högar, i Lurs socken av Tanums pastorat.

Roman drottningen Flygare - Carlén

År 1836 föddes en dotter, Catharina Rosaura Reinberg i kyrkböckerna[9], som året efter adopterades bort till Reinhold Dalins släktingar, patron Jonas Bågenholm (1803-1864) och hans hustru Andriette Charlotta Ekelund (1808-1889), bosatta på gården Onsön i Dals-Ed. Familjen var barnlös.[9] Samma år dog Emilies dotter Mimmi, och begravdes på Rännelanda kyrkogård. Emilie Flygare-Carlén återvände till Strömstad, för att därefter bosätta sig på säterihemmanet Gillanda i Rölanda socken i Dalsland, och därefter flyttade hon till Rännelanda socken inom Högsäters pastorat, där hon hyrde ett vindsrum på gården Steg. I juli 1837 flyttade Flygare-Carlén hem till modern i Strömstad, där sonen Edvard började sin skolgång. Hennes böcker gjorde henne snabbt populär och hon flyttade till en fastighet vid Ladugårdslandstorg 19 i Stockholm som tillhörde hennes förläggare, Niklas Hans Thomson på Kabinettsbiblioteket. Hon gifte sig med författaren och juristen vid riksdagens expeditionsutskott, Johan Gabriel Carlén (född 1814) den 20 januari 1841, Paret flyttade 1842 till Regeringsgatan 64.

FLYGARE CARLÉN

Emilie Flygare-Carlén

Roman drottningen Flygare - Carlén

Efter en liten tid förlovade hon sig med en jurist - som tillfälligt bodde i trakten - som hette Jakob Reinhold Dalin (1799–1835). Dalin beskrivs som "en synnerligen egenartad personlighet, snillrik, eldig, excentrisk och melankolisk, och kom att få avgörande inflytande på hennes författarskap och var den som uppmuntrade henne till att börja skriva. Hon blev havande, men innan paret hunnit gifta sig fick Dalin kallbrand i ett ben och dog strax innan

Barndomshemmet i Strömstad.

När man läste böcker
Året 1941

INTE EN FACEBOOK

Foto: Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna

Nordiska museet

Roman drottningen Flygare - Carlén

Makarna Carlén köpte på hösten 1845 ett tvåvånings trähus i Humlegården, Humlegårdsgatan 10, senare 29. Då staden 1865 behövde delar av deras tomt för den nya Norrlandsgatan, sålde man hemmet och flyttade till Kaptensgatan 5. Av ekonomiska skäl tvingades Flygare-Carlén 1891 lämna våningen på Kaptensgatan, då hennes vänner ordnat en liten billig tvårumslägenhet på Grevturegatan 55, senare 43. Flygare-Carlén blev änka 1875 och överlevde även sina barn. Hon dog 1892, 84 år gammal. Då var hon ruinerad efter en felslagen spekulation, då försäljningen av Humlegården satts in på det Holmska bankirhuset, vilket gick i konkurs efter ett par år. Hon jordfästes i Hedvig Eleonora kyrka och ligger begravd på Norra begravningsplatsen i Solna.

FLYGARE CARLEN

Emilie Flygare-Carlén

Roman drottningen Flygare - Carlén

Det var efter 1836 – och därmed efter de många tragiska händelser som skett i hennes liv – som hon började skriva på allvar. Sin första roman, Valdemar Klein, började hon skriva på Kristorp, hösten 1837. Den gavs ut på hösten 1838 under pseudonymen Fru F. Då Fredrika Bremer vistades som badgäst i Strömstad på sommaren 1838, tog den unga Flygare-Carlén mod till sig och visade sitt första alster för henne och bad om "råd och omdöme". Det hela utföll väl och från denna dag bibehöll Flygare-Carlén under hela sitt liv en stor aktning och vänskap för "Teckningarnas författarinna". Hon influerades även av Sophie von Knorrings författarskap, men saknade dessas inblick i de högre ståndens liv, och kom i fortsättningen att fokusera på att skildra allmogens och medelklassens liv.[16] Hon skrev för att överleva, med det självförtroende som hennes far gett henne. I Minnen av svenskt författarliv skrev hon såhär: ”Jag hade mognad i allvarlig mening, jag hade vistats i olika provinser och kommit i beröring med många samhällsklasser. Jag hade lärt mig känna och lida med andra. Jag skulle således icke fantisera ihop min bok, jag skulle taga den ur livet.”

Vol. 2

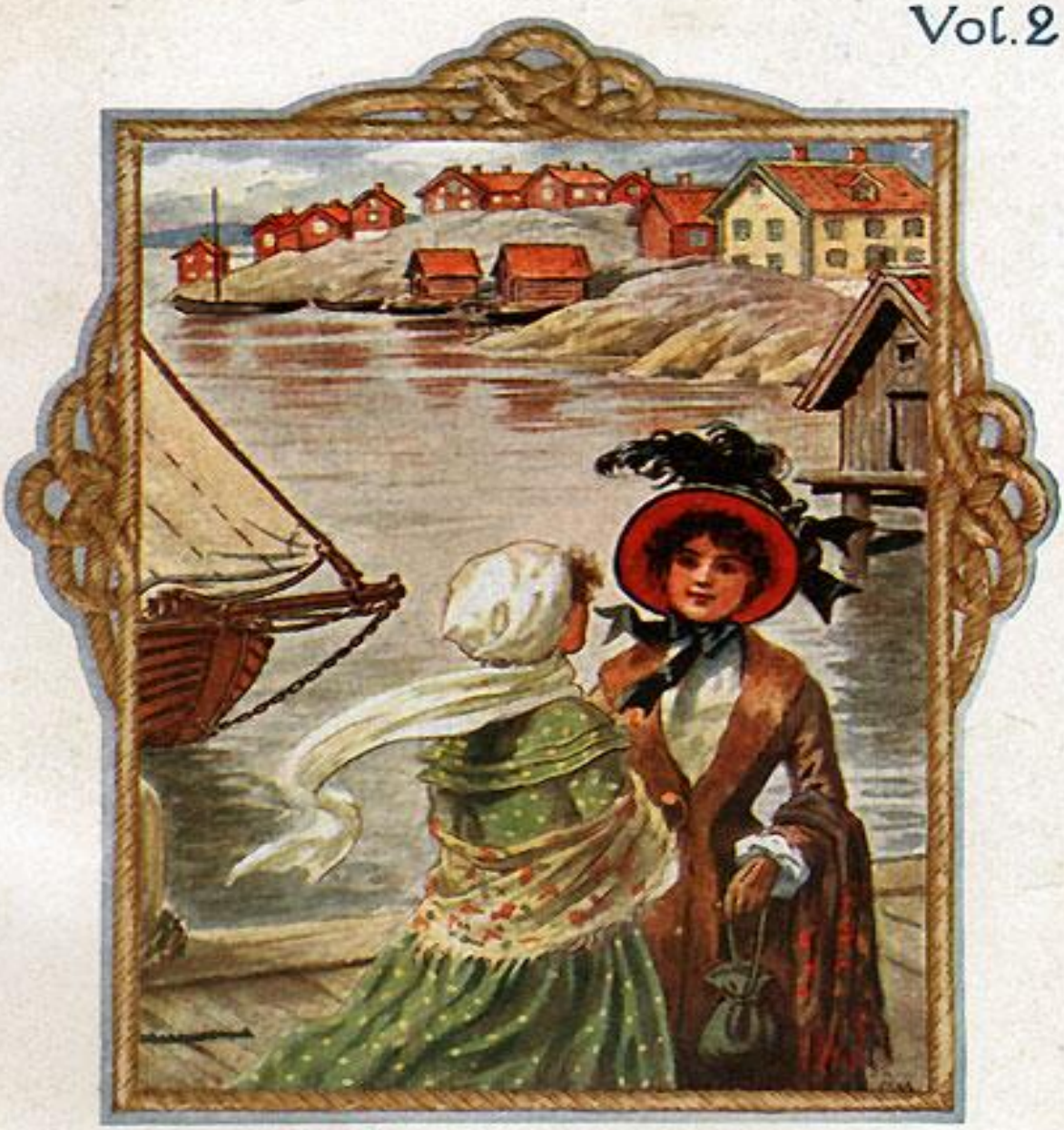

ETT KÖPMANSHUS I SKÄRGÅRDEN

Roman av Emilie Flygare-Carlén

25 öre

ÅHLÉN & ÅKERLUNDS FÖRLAG
·GÖTEBORG·STOCKHOLM·

Roman drottningen Flygare - Carlén

Av sin bror vice häradshövding Edvard Smith fick hon ämnet till den roman som blev hennes litterära mästerverk, Rosen på Tistelön (1842). Det var en mordhistoria från västkusten, som han funnit i några rättegångshandlingar och av den skapade Flygare-Carlén en frisk och levande skildring av människor och natur. Den brett upplagda romanen innehåller prov på Flygare-Carléns förmåga att tänja på realism så att den tangerar impressionism och gotik. Den följdes av Paul Väring (1844) som i anslutning till Carl Jonas Love Almqvists Det går an tog upp kvinnlig dygd till behandling, och En natt vid Bullarsjön (1847) behandlar religiösa frågor. I Enslingen på Johannis-skäret (1846) visade Flygare-Carlén influenser från Bulwer-Lytton.
1851-1858 utkom inga böcker av Flygare-Carlén. Det kan ha berott på sorgen efter sonen Edward som dött men också på att hon fått negativ kritik för ett par böcker. I En natt vid Bullarsjön från 1847 hade hon beskrivit dåtidens frikyrkliga läseri på ett negativt sätt, och i romanen Rykte från 1851 ansåg vissa kritiker att den kvinnliga huvudpersonen hade en för tvetydig moral

Roman drottningen Flygare - Carlén

Sedan övertalades hon att fortsätta sitt författarskap och 1860-1861 kom romanen Ett köpmanhus i skärgården, först publicerad som följetong i Aftonbladet 1859.
Hon skrev sju romaner på fyra år och kunde försörja sig och sin son på sitt skrivande. Hon hade god kontakt med sin bror Edvard Smith i Strömstad och det var hans idé att böckerna skulle utspela sig i barndomsmiljön i Bohuslän. Självbiografin Skuggspel. Tidsmålningar och ungdomsbilder kom ut 1865. En krönika om Strömstad blev hennes sista betydande verk.
Sophie von Knorring: Sofia Margareta "Sophie" von Knorring, född Zelow 28 september 1797 på Gräfsnäs, Erska socken, Älvsborgs län, död 13 februari 1848 på Skålltorp, Skärvs socken, Skaraborgs län, var en svensk friherrinna och författare.

Roman drottningen Flygare - Carlén

Emilie Flygare-Carlén var mor till Edvard Flygare (1829–1852) och Rosa Carlén (1836–1883). Emilie Flygare-Carlén var gift 1827–1833 med Axel Flygare (1792–1833), trolovad 1834 med Rosas far Jacob Reinhold Dalin (1800–1835) och gift 1841–1875 med Johan Gabriel Carlén (1814–1875). Emilie Flygare-Carléns farmor var Märtha Catharina Belfrage, född 1725 i Västra Tunhems socken, och därmed ättling till Vänersborgs första borgmästare Hans (Henrik) Belfrage (född 19 januari 1614 i Skottland, död 13 november 1688 i Naglum). Namnet Smith härrör från Emilies farfars farfar, smeden Lars Olsson som kallades "Lars Smed", född omkring 1645 i Båleröd i Skee socken. Hans barn tog därefter släktnamnet Smitt. Flygare-Carlén tog sig 1853 an en fosterson vid namn Melcher. Han blev inget "glädjebarn" och skickades så småningom till sjöss, där han gick bort i "hetsig feber" redan under sin första resa.